

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการคุ้มครองและการรักษาความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมในผู้สูงอายุ

ชื่อผู้เขียน

นางแวงดาว ทวีชัย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร อาจารย์ สุชารี	สุคำวงศ์ เเหล่ารักษ์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมบัติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรวน	ไชยวัฒน์ จันทร์ประดิษฐ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิณ	ฉุณยา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาความสัมพันธ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการคุ้มครอง ความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อม และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการคุ้มครอง และความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมในผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเดือดแบบเจาะจง เป็นผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมที่มารับการตรวจรักษาที่ห้องตรวจออร์โธปีดิกส์ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชินครเชียงใหม่ ระหว่างเดือน มกราคม ถึงเดือน มีนาคม 2543 จำนวน 150 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการคุ้มครองของ ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการคุ้มครองของโอลร์ม และแบบสัมภาษณ์ความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดของ เมลคลามีและคณะ ใช้วิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงซึ่งเนื้อหาของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเกณฑ์ของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการคุ้มครองของ และแบบสัมภาษณ์ความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อม เท่ากับ .90 และ .83 ตามลำดับ ตรวจสอบความเที่ยงนับของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการคุ้มครองของ

และค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของกรอนบาก ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแยกแยะความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสpearman

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการดูแลตนเองรายด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยทั่วไป ด้านพฤติกรรมการดูแลตนเองตามระยะพัฒนาการ และด้านพฤติกรรมการดูแลตนเองตามภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน
2. ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมมีความรุนแรงของโรคในระดับปานกลาง
3. พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_s = -.787$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลเพิ่มฐานที่สามารถนำไปกำหนดแนวทางในการวางแผนเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมมีพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อชดเชยความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อม

Thesis Title   **Self – care Behaviors and Severity of Knee Osteoarthritis
among the Elderly**

Author Mrs. Vaewdow Taveechai

M.N.S Gerontological Nursing

Examining Committee :	Asst. Prof. Dr. Khanokporn Lecturer Sucharee Assoc. Prof. Sombat Asst. Prof. Dr. Chawapornpan Asst. Prof. Dr. Prakin	Sucamvang Laorakpong Chaiwan Chanprasit Suchaxaya	Chairman Member Member Member Member
------------------------------	--	---	--

Abstract

This descriptive correlation study aimed to investigate self – care behaviors and severity of knee osteoarthritis, and to examine the relationship between self – care behaviors and severity of knee osteoarthritis among the elderly. The sample consisted of 150 knee osteoarthritic elderly, who were purposively selected from Orthopaedic Out Patient Department of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during January to March 2000. The research instruments in this study were the Demographic Data Recording Form, the Self – Care Behaviors Interview Schedule and the Severity of Knee Osteoarthritis Interview Schedule. The Content Validity Indices (CVI) of these two instruments were .90 and .83, respectively. The reliability of the Self – Care Behaviors Interview Schedule was tested using test – retest method from which the obtained reliability coefficient was .79 and the reliability of the Severity of Knee Osteoarthritis Interview Schedule was tested using Cronbach' s alpha coefficient. The obtained reliability coefficient was .94. Data were analyzed

using frequency, percentage, means, and standard deviation. Correlation between variables was examined by using Spearman rank - order correlation coefficient .

The results of the study revealed that :

1. The overall self – care behaviors of knee osteoarthritic elderly was at moderate level. The three dimensions of self – care behaviors, namely the universal self – care behaviors, the developmental self – care behaviors, and health deviation self – care behaviors of knee osteoarthritic elderly, were also at moderate level.
2. Severity of knee osteoarthritis among the elderly was at moderate level.
3. There was highly negative relationship between self – care behaviors and severity of knee osteoarthritis. ($r_s = -.787$, $P < .01$)

The findings provide baseline information that can be used in planning nursing care for promoting the self – care behaviors to reduce severity of knee osteoarthritis among the elderly.